

زهرا نصیری
آموزگار ابتدایی

در پایه‌ی چهارم، در یکی از سؤال‌های کتاب نكارش خواسته شده بود خاطره‌ی بهترین روز دوران تحصیل را بنویسند. هر کسی از روزی، خاطره‌ای و احساسی یاد کرده بود، اما پاسخ به این سؤال موجی از هیجان را در دل هم‌کلاسی‌ها و معلمش ایجاد کرد. او ضمن تشکر از معلم کلاس اولش نوشته بود: «روزی که توانستم بدون کمک دیگران کتاب بخوانم، بهترین روز زندگی من بود؛ روزی که باور کردم باسواد شده‌ام. آن روز از خوش حالی در پوست خود نمی‌گنجیدم و دلم می‌خواست دست معلم مهربانم را با تمام وجود ببوسم. به یاد روزی که توانستم اسمم را بنویسم و معلمم با برقی که در چشمش بود، دستان کوچکم را بوسید و به من تبریک گفت.»

وقتی به ماه‌های پایانی سال تحصیلی نزدیک می‌شویم، بچه‌های پایه‌اولی و والدینشان پر از شوق و هیجان می‌شوند، چون دیگر این بچه‌ها می‌توانند نام خود و پدر و مادرشان را بنویسند و داستانی برای مادران و عروسک‌هایشان بخوانند. گویی آنان وارد دوره‌ی جدیدی از زندگی خود شده‌اند، دریچه‌ای از نور و زیبایی به رویشان گشوده و ارتباطشان با دنیا و پیرامونشان گسترده‌تر شده است، زیرا علاوه بر نقاشی کردن و استفاده از شکل و صدا، روش قدرتمند دیگری به نام «خواندن و نوشتن» پیش رویشان است.

جشن الفبا

وقتی آموزش همه‌ی حروف الفبا به پایان می‌رسد، به‌طور معمول معلمان خوش‌ذوق با همکاری دانش‌آموزان جشنی به‌نام «جشن الفبا» در کلاس برگزار می‌کنند؛ جشنی که در آن دانش‌آموزان با هدایت معلم و خلاقیت خودشان، برای حروف الفبا کاردهی‌های زیبا درست می‌کنند و آموخته‌هایشان را به نمایش می‌گذارند.

روزهای سندبرنامدی درسی ملی

در بخشی از توضیح چستی قلمرو حوزه‌ی «تربیت و یادگیری زبان و ادبیات فارسی» آمده است: آموزش زبان و ادبیات فارسی بر چهار مهارت زبانی گوش‌دادن، سخن‌گفتن، خواندن و نوشتن، از طریق رمزگشایی و رمزگذاری نمادهای آوایی (شنیداری) و خطی (دیداری) و مهارت‌های فرازبانی (تفکر، نقد و تحلیل) و چگونگی تأکید آن‌ها و نیز ادبیات فارسی تأکید دارد. در این حوزه، دانش‌آموزان به فهم زبان، باورها، ارزش‌ها و نگرش‌ها، ساختار زبانی، جایگاه و گشتار زبان فارسی و پیکره‌ی نظام‌مند و عناصر سازهای و عوامل هنری و زیبایی در منابع اصیل و ادبیات کهن و معاصر دست می‌یابند.

جشنی

برای باسوادها

- ارزش‌گذاری برای علم و علم‌آموزی؛
- ایجاد محیطی صمیمی با حضور اولیای مدرسه و والدین.

از این اهداف کلیشه‌ای که بگذریم، باید گفت، پیام جشن الفبا به دانش‌آموزان این است که: شما با همه‌ی تفاوت‌هایی که با یکدیگر داشتید و با سطوح گوناگون استعدادتان، توانستید پایه و اساس علم را بیاموزید. پس در طی ادامه‌ی مسیر نیز می‌توانید موفق باشید. تفاوت‌های شما اگر چه زیاد باشد، فقط روش‌های طی کردن مسیر را تغییر می‌دهد، اما در نهایت همگی با تلاش و پشتکار به هدف می‌رسید. جشن الفبا به دانش‌آموزان می‌گوید: «امروز که خواندن و نوشتن را آموخته‌ای، اتفاق بزرگی افتاده است. اتفاق‌های مهم و بزرگ و خوب فرداها را تو باید با آنچه امروز آموخته‌ای رقم بزنی.»

آموزگار کلاس اولی‌ها

رمز موفقیت هر معلمی در آموزش و پرورش کودکان، شناسایی ویژگی‌های ذهنی، روانی و خانوادگی دانش‌آموزان و پی‌بردن به تفاوت‌های فردی در بین آن‌هاست. این موضوع در میان آموزگاران پایه‌ی اول اهمیت بیشتری دارد و به او امکان می‌دهد در اوضاع گوناگون برخورد مناسبی با کودک داشته باشد و راهکار درست را برای آموزش او در پیش گیرد. اما ما آموزگاران باید همواره به یاد داشته باشیم آنچه لازم است کودکان پیش از یادگرفتن خواندن و نوشتن بیاموزند و پس از بسوادشدن سرلوحه‌ی زندگی خود قرار دهند، این است که با علم خود جز در راه درست و خدمت به خلق و کسب رضای پروردگارشان قدمی برندارند و بسوادشدن را برای بهتر و زیباتر کردن زندگی در دنیایی سبز و آرام به کار گیرند. آموزگاران کلاس اولی، باید دست‌توان را بوسه زد و قدرت‌تان را بیش از پیش دانست. تلاش‌تان مستدام و همتان والا باد!

نمی‌شود، بلکه کسب توانایی خواندن و نوشتن یکی از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین موفقیت‌هاست که زیربنای کامیابی‌های بعدی در زندگی اوست. پس باید ارزش این موفقیت را درک و جایگاه آن را برای فرزندان تبیین کرد.

در وضعیت کنونی که به‌خاطر تهدیدی به‌نام بیماری کووید ۱۹ کلاس‌های درس با محدودیت‌هایی برگزار می‌شوند و همه‌ی دانش‌آموزان یک کلاس نمی‌توانند هم‌زمان در کلاس درس حاضر شوند، نقش همکاری والدین در آموزش و برنامه‌هایی نظیر جشن الفبا بیش از پیش نمود پیدا می‌کند. جشن الفبا نیز مانند هر فرایند آموزشی دیگر اهدافی را دنبال می‌کند. از جمله‌ی آن‌ها عبارت‌اند از:

- بانشاط‌سازی برنامه‌های مدرسه؛
- ماندگار و خاطره‌انگیز کردن اولین سال تحصیلی برای دانش‌آموزان و والدین؛
- تقدیر از زحمات یکساله‌ی مسئولان مدرسه و معلم کلاس اولی‌ها؛

سال گذشته که در بیشتر نقاط کشور آموزش به‌صورت غیرحضوری بود، جشن الفبا نیز به‌صورت مجازی برگزار شد. دانش‌آموزان به کمک والدین خود کاردستی‌های مربوط به حروف را تهیه کردند و با فرستادن تصویر آن برای معلم خود در جشن الفبا سهیم شدند. در نهایت آثار دانش‌آموزان در قالب یک نامهنگ (کلیپ) شاد گرد هم آمد.

با وجود اینکه اغلب والدین از بسوادشدن فرزند خود خرسند و خوش‌حال می‌شوند، برخی نیز کسب توانایی خواندن و نوشتن را که فرزندشان یک سال تحصیلی برای آن زحمت کشیده است، عادی می‌پندارند و واکنش مناسبی درباره‌ی آن ندارند. به نظر می‌رسد آموزگار می‌تواند اهمیت این موضوع را برای این دسته از والدین تبیین کند و به آنان توضیح دهد فقط پیروزی‌هایی مثل قبولی در آزمون‌های خاص برای فرزندان موفقیت محسوب